

сѣки, който само ималъ време, желание и възможност да мисли за вѣра-та, гледалъ да упази догмата отъ погрѣшни допълнения и отъ изсечения-та на противници-тѣ. Колко-то по-искренно било религиозното чувство, толкова повече имало противорѣчия и отчаянии сблъсквания въ основни-тѣ идеи. Човѣшкия умъ, като се отдалечилъ веднажъ отъ чисто-научни-тѣ наблюдения, падналъ съ глава-на-долу въ арена-та на распалителни-тѣ богословски препирни; ереси-тѣ били неизбежни и ние видиме, че арианство-то, несторианство-то, македониянство-то, еutihиянство-то, пелагиянство-то, полу-пелагиянство-то и монофизичес-тво-то въ продължение на нѣколко вѣкове раздражнявали цѣлъ християнски свѣтъ съ свои-тѣ безкрайни распри и кавги. Религиозни-тѣ неспоразумения и противорѣчия обикновено истичали изъ частни-тѣ расположения на този или на онзи; хора-та можали да проливатъ кръвъ по-между-си заради нѣкоя каква-да-е идея, която наистина считали като най-драгоценно свое притежание. Разумѣва се отъ само-себеси, че тѣзи борба ръководили най-много егонистически-тѣ цели, като: честолюбие, користолюбие, политически смѣтки, угождение на по-силни-тѣ и желание да турятъ кракъ на своя личенъ неприятель и да го свалятъ.

Много голѣми исторически събития ни увѣрять, че подъ було-то на религиозна-та преданностъ се крияли смѣтки и причини, които нѣматъ нищо общо съ религия-та и съ нейни-тѣ догми. Доволно е само, ако погледнеме обнаска-та на римския епис-